

Pradžia>Jūsų teisės>Nusikaltimų aukos>Nukentėjusiųjų teisės pagal šalį**Nukentėjusiųjų teisės pagal šalį****Slovakija**

Jūs laikomas **nukentėjusiuoju**, jei patyrėte žalą dėl nusikalstamos veikos, pavyzdžiui, jei buvote fiziškai sužeistas arba jei dėl veiksmo, kuris pagal nacionalinę teisę laikomas nusikalstama veika, buvo padaryta žala jūsų (materialiajam ar nematerialiajam) turtui. Įstatymai jums kaip nukentėjusiajam suteikia tam tikras individualias teises prieš teismo procesą, jo metu ir po jo.

Nukentėjusieji turi išimtinių teisių per visą baudžiamąjį procesą ir gali jomis pasinaudoti bet kuriuo proceso metu.

Slovakijoje baudžiamasis procesas pradamas policijos vykdomu baudžiamuoju tyrimu, per kurį surenkami įrodymai, susiję su nusikalstama veika ir ją padariusiu asmeniu. Jeigu įrodymų pakanka, pradamas teismo procesas. Teismo procesas užbaigiamas priėmus apkaltinamąjį arba išteisinamąjį nuosprendį, taip pat gali būti priimtas sprendimas dėl jūsų prašymo atlyginti patirtą žalą. Teismo sprendimą galite apskųsti aukštesnės instancijos teismui.

Norėdami surasti reikiamą informaciją, spustelėkite šias nuorodas:

1 - Mano, kaip nusikaltimo aukos, teisės

2 - Pranešimas apie nusikaltimą ir mano teisės tyrimo arba teismo nagrinėjimo metu.

3 - Mano teisės po teismo nagrinėjimo

4 - Kompensacija

5 - Mano teisės į paramą ir pagalbą

Paskutinis naujinimas: 27/03/2023

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija neprisiima jokios atsakomybės ar teisinių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

1 - Mano, kaip nusikaltimo aukos, teisės**Kokią informaciją, įvykus nusikaltimui, man suteiks valdžios institucija (pvz., policija, prokuroras), man dar nė nepranešus apie nusikaltimą?**

Jeigu nukentėjote nuo nusikaltimo, turite teisę gauti informaciją; ją turėtų pateikti asmuo, į kurį pirmiausia kreipsitės. Paprastai tai būna pirmasis policijos pareigūnas, prokuroras, gydytojas arba paramą nukentėjusiesiems teikiantis subjektas.

Per pirmąjį susitikimą policija arba prokuroras privalo jums visą pirma suteikti informaciją apie:

procedūras, susijusias su pranešimo apie nusikaltimą pateikimu, nukentėjusiojo arba civilinio ieškovo baudžiamajame procese teises ir pareigas (pvz., teisę būti lydimam asmens, kuriuo nukentėjusysis pasitiki, įgaliotojo atstovo paskyrimą, dokumentų įteikimo ir susipažinimo su byla galimybes);

paramą nukentėjusiesiems teikiančius subjektus (nurodant kontaktinius duomenis, informaciją apie teikiamos paramos formą); galimybes, susijusias su

reikiamos medicininės priežiūros teikimu;

galimybes gauti teisinę pagalbą;

apsaugos suteikimo sąlygas, jeigu kyla pavojus gyvybei arba sveikatai arba pavojus, kad bus padaryta didelė žala turtui (pvz., galimybę neleisti nusikaltėliui lankytis namuose, teisę prašyti, kad reikalavimas atlyginti žalą būtų užtikrintas iki tikėtino žalos dydžio suvaržant kaltinamojo turtą);

teisę gauti vertimo žodžiu ir raštu paslaugas;

priemonės jūsų interesams apsaugoti, kurių galite prašyti, jeigu gyvenate kitoje ES valstybėje narėje;

teisių gynimo procedūras, jeigu jūsų teises pažeistų policija ir (arba) prokuratūra;

kontaktinius duomenis, kaip keistis informacija apie bylą, kurioje esate nukentėjusysis;

procedūras, susijusias su reikalavimu atlyginti žalą;

tarpininkavimo baudžiamajame procese procedūras;

galimybę sudaryti taikos sutartį ir jos sudarymo sąlygas;

galimybę gauti baudžiamojo proceso išlaidų atlyginimą ir šių išlaidų atlyginimo sąlygas.

Gavusi prašymą, policija arba prokuratūra jums padės susisiekti su subjektu, teikiančiu paramą nukentėjusiesiems, o šis toliau stengsis patenkinti jūsų poreikius.

Jeigu pirmiausia kreipiatės medicinos pagalbos, paramą nukentėjusiesiems teikiančių subjektų kontaktinius duomenis jums nurodyti privalo sveikatos priežiūros įstaigos darbuotojai.

Paramą nukentėjusiesiems teikiantys subjektai suteiks jums informacijos apie:

specialistų pagalbos formą ir mastą, taip pat kiek tokios pagalbos galima gauti nemokamai;

kitų subjektų, galinčių jums padėti, kontaktinius duomenis, jeigu minėtieji subjektai negali jums suteikti reikiamos specialistų pagalbos;

nukentėjusiųjų teises, įskaitant teisę gauti kompensaciją;

jūsų teises, jeigu esate civilinis ieškovas arba liudytojas baudžiamajame procese;

finansinius ir praktinius klausimus.

Negyvenu ES šalyje, kurioje įvykdytas nusikaltimas (ES ir ne ES piliečiai). Kaip saugomos mano teisės?

Jeigu nukentėjote nuo nusikaltimo kitoje ES valstybėje narėje ir, sunkaus nusikaltimo atveju, negalėjote arba nenorėjote pateikti pranešimo apie nusikaltimą valstybėje narėje, kurioje nusikaltimas buvo padarytas, galite apie šį nusikaltimą pranešti policijai arba prokurorui Slovakijoje. Priežastis, kodėl negalėjote arba nenorėjote pateikti pranešimo apie nusikaltimą kitoje šalyje – dėl laiko trūkumo, atstumo, nepakankamo vietos kalbos mokėjimo, baimės dėl šeimos ar kitų priežasčių – nėra svarbi. Jeigu prokuroras arba policija nustato, kad jie neturi kompetencijos nagrinėti bylos, jie pranešimą nedelsdami perduoda ES valstybės narės, kurios teritorijoje buvo padarytas nusikaltimas, kompetentingai institucijai.

Kompetentingos institucijos imasi reikiamų priemonių, kad kuo labiau sumažintų sunkumus, su kuriais jūs susiduriate kaip nukentėjusysis, ypač dėl proceso organizavimo. Tai reiškia, pavyzdžiui, kad jūs kaip liudytojas galite būti apklaustas vaizdo skambučiu arba telefonu.

Jeigu nukentėjote nuo smurtinio nusikaltimo, galite reikalauti kompensacijos tiek valstybėje narėje, kurioje buvo padarytas nusikaltimas, tiek Slovakijoje; pastaroju atveju tai daroma pateikiant prašymą Slovakijos Respublikos teisingumo ministerijai.

Kokią informaciją gausiu, jei pranešiu apie nusikaltimą?

Visų pirma policija jus informuos, kokie yra jūsų pranešimo apie nusikaltimą rezultatai. Paprastai policija per 30 dienų priima vieną iš toliau nurodytų sprendimų:

Ji atmets pranešimą apie nusikaltimą ir baudžiamąjį procesą nutraukia.

Policija tokį sprendimą priima, jeigu padaryto veiksmo negalima kvalifikuoti kaip nusikalstamos veikos arba administracinio nusižengimo;

Ji pranešimą apie nusikaltimą perduoda kompetentingai institucijai.

Jeigu veiksmas neturi nusikalstamos veikos požymių ir policija įtaria, kad jis gali būti kvalifikuojamas kaip administracinis nusižengimas ar kitas administracinis teisės pažeidimas, policija pranešimą perduoda kompetentingai institucijai. Tada atitinkama valdžios institucija iš naujo išnagrinėja pranešimą ir, jeigu yra pakankamų priežasčių, pradeda administracinį procesą;

Ji palieka pranešimą apie nusikaltimą nenagrinėta.

Paprastai taip daroma, kai nusikaltėlis yra miręs, neatsako baudžiamąja tvarka, nes yra mažametis (t. y. veiksmo atlikimo metu nebuvo bent 14 metų amžiaus) arba nukentėjusysis nėra davęs sutikimo dėl baudžiamojo proceso;

Ji pradeda baudžiamąjį persekiojimą.

Jeigu nėra priežasčių atmesti pranešimą, jį perduoti ar palikti nenagrinėta, policija pradeda baudžiamąjį persekiojimą.

Policija privalo jums pranešti apie savo sprendimą. Šis sprendimas įforminamas kaip nutarimas (slovak. uznesenie) ir įteikiamas adresu, kurį nurodėte savo pranešime apie nusikaltimą. Jeigu baudžiamasis persekiojimas pradedamas remiantis jūsų pranešimu apie nusikaltimą, jūs, kaip apie nusikaltimą pranešęs asmuo, nuolat būsite informuojamas apie konkrečius bylos etapus (t. y. apie kaltinimų pateikimą konkrečiam asmeniui, kaltinimų papildymą, bylos perdavimą kitam organui, bylos nutraukimą, sąlyginį nutraukimą arba baudžiamojo persekiojimo sustabdymą).

Ar turiu teisę gauti nemokamas vertimo žodžiu ar raštu paslaugas (kai kreipiuosi į policiją ar kitas institucijas, arba tyrimo ar teismo nagrinėjimo metu)?

Taip pat turite teisę prašyti vertėjo žodžiu; tada vertėją parūpins policija. Vertėjo užmokesčio jums mokėti nereikia; jį sumoka valstybė. Taip pat turite teisę, kad esminiai sprendimai būtų išversti raštu arba žodžiu į jums suprantamą kalbą.

Kaip valdžios institucija užtikrina, kad suprasčiau ir būčiau suprastas (jei esu vaikas; jei turiu negalią)?

Palaikydami ryšius su jumis, policija arba prokuroras atsižvelgia į konkrečias jūsų aplinkybes (jūsų amžių, lytį, negalią ar psichinę brandą). Taip siekiama užtikrinti, kad jūs, kaip nukentėjusysis, gautumėte pakankamai informacijos jums suprantama forma ir atitinkamai galėtumėte visapusiškai pasinaudoti savo teisėmis ir jaustumėtės, kad su jumis elgiamasi pagarbiai.

Itin pažeidžiami asmenys, įskaitant vaikus ir neįgaliuosius, turi būti apklausiami dėmesingai, užtikrinant, kad apklausos vėliau procese nereikėtų kartoti. Dėl šios priežasties jų parodymai nufilmuojami. Prieš apklausiant liudytoją, policija pasikonsultuoja su apklausoje dalyvaujančiu psichologu arba ekspertu, kaip atlikti apklausą, kad būtų užtikrintas jos tinkamumas.

Paramos aukoms tarybos

Kas teikia paramą aukoms?

Paramą aukoms užtikrina subjektai, įregistruoti paramą nukentėjusiesiems teikiančių subjektų registre, o registras pateikiamas Slovakijos Respublikos teisingumo ministerijos interneto svetainėje, arba, atitinkamai atvejais, paramą teikia intervencijos centrai nukentėjusiesiems nuo smurto namuose. Jie suteiks jums psichologinę paramą ir teisinę konsultaciją. Su jumis bendraus profesinę kvalifikaciją turintys darbuotojai, padėsiantys jums išspręsti teisinius klausimus arba suteikiantys jums psichologinę paramą. Prireikus jie jums padės rasti laikiną būstą, susisiekti su šeimos nariais arba gauti pinigų.

Ar policija mane automatiškai nukreips į paramos aukoms tarybą?

Per pirmą susitikimą policija jus informuos apie paramą nukentėjusiesiems teikiančius subjektus, pasakys jums, kaip su jais susisiekti, ir paaiškins, kokią paramą jie teikia. Jūsų prašymu policija padės jums su jais susisiekti.

Kaip saugomas mano privatumas?

Teisės saugos institucijos užtikrina, kad neatskleistų saugomų asmens duomenų arba privataus pobūdžio faktų, visų pirma jūsų šeimos gyvenimo, namų adreso ir su nusikaltimu tiesiogiai nesusijusios korespondencijos. Jos ypatingą dėmesį atkreipia į vaikų, nepilnamečių ir civilinių ieškovų, kurių asmens duomenys neatskleidžiami, interesus.

Jeigu pateikiate pranešimą apie nusikaltimą, galite prašyti policijos pareigūno nenurodyti pranešime jūsų asmeninės informacijos.

Ar tam, kad man būtų suteikta aukoms skiriama parama, prieš tai turiu pranešti apie nusikaltimą?

Jūs turite teisę gauti paramą neatsižvelgiant į tai, ar pateikiate pranešimą apie nusikaltimą.

Asmeninė apsauga, jei man gresia pavojus

Kokio pobūdžio apsaugos esama?

Kompetentingos institucijos turi įvairių priemonių nukentėjusiajam apsaugoti. Šios priemonės taip pat skiriasi įvairiais proceso etapais. Jūsų dalyvavimas taikant tokias priemones turėtų būti savanoriškas ir jūs turėtumėte būti pakankamai informuojamas apie pavojus ir pranašumus, kad galėtumėte priimti informacija pagrįstą sprendimą.

Jeigu gyvenate su nusikaltėliu bendrame namų ūkyje, policija gali uždrausti nusikaltėliui lankytis namų ūkyje dvi savaites, iš karto po to, kai paskambinate policijai ir (arba) pateikiate pranešimą apie nusikaltimą. Tokiu atveju nusikaltėliui draudžiama patekti į jūsų bendrą butą arba namą. Tada policija jus informuos apie galimybę prašyti teismo draudimo (slovak. neodkladné opatrenie) patekti į bendrą namų ūkį ir ilgesnį laiką. Prašymas išduoti teismo draudimą taip pat gali būti nukreiptas prieš nusikaltėlį, kuris negyvena su jumis tame pačiame namų ūkyje. Teismas gali uždrausti nusikaltėliui artintis prie jūsų namų, darbovietės arba jūsų įprasto lankymosi vietų arba kaip nors su jumis susisiekti.

Taip pat turite teisę nuspręsti, ar norite būti informuojamas, jeigu nusikaltėlis paleidžiamas arba pabėga iš sulaikymo vietos. Informacija apie šiuos faktus visų pirma yra skirta jums apsaugoti, jeigu nusikaltėlis bandytų su jumis susisiekti (pvz., nusikaltėlis yra artimas asmuo arba šeimos narys). Šį sprendimą galite pakeisti bet kuriuo metu ir policija, prokuroras bei teismas į jį atsižvelgs. Tačiau jeigu jums, jūsų gyvybei ar sveikatai kyla pavojus, jus apie paleidimą arba pabėgimą policija, prokuroras arba teismas informuos net jei tokios informacijos neprašėte.

Kas gali man suteikti apsaugą?

Apsaugą suteikia policija; per teismo posėdžius ją užtikrina teismas.

Ar kas nors įvertins mano bylą, kad nustatytų galimą tolesnę žalą iš nusikaltimo vykdytojo?

Policija, prokuroras, teismas, o taip pat paramą nukentėjusiesiems teikiantis subjektas individualiai įvertins jūsų bylą, kad nustatytų, ar esate itin pažeidžiamas nukentėjusysis. Jie išnagrinės, ar nusikaltėlis ir toliau kelia jums grėsmę ir ar jums kyla pakartotinės viktimizacijos rizika. Jeigu kompetentingos institucijos nustatys, kad nusikaltėlis ketina jus baiginti, jums grasinti, keršyti ar kaip nors paveikti jūsų psichologinę ar fizinę neliečiamybę, jos imsis reikiamų priemonių.

Ar kas nors įvertins mano bylą, kad nustatytų galimą tolesnę žalą iš baudžiamosios teisenos sistemos (tyrimo arba teismo nagrinėjimo metu)?

Būdamas nukentėjusysis, turite teisę į apsaugą nuo antrinės viktimizacijos. Tai reiškia bet kokią žalą, kurią patirtumėte ne tiesiogiai dėl nusikaltimo, bet dėl asmenų ar institucijų, su kuriais palaikėte ryšį po nusikaltimo, elgesio. Tai gali apimti, pavyzdžiui, neįtraukimą valdžios institucijų elgesį, jų neveikimą užtikrinant

jūsų apsaugą arba neįtakotų viešumą jūsų byloje. Baudžiamajame procese yra mechanizmas, kaip išvengti tokio elgesio. Policija, prokuroras, teismas ir paramą nukentėjusiesiems teikiantys subjektai privalo veikti taip, kad jų veikla nesukeltų antrinės viktimizacijos. Todėl jūsų apklausa gali būti filmuojama, kad jums netektų pakartotinai duoti parodymų. Jūsų apsaugos labui jūsų medicininė apžiūra taip pat gali būti skirta tik būtino masto ir tik tuo atveju, jeigu ji reikalinga baudžiamojo proceso tikslais.

Kokia apsauga numatyta ypač pažeidžiamoms aukoms?

Jeigu esate itin pažeidžiamas nukentėjusysis, turite teisę prašyti paramą nukentėjusiesiems teikiančio subjekto suteikti nemokamą specializuotą specialisto pagalbą. Ji bus teikiama 90 dienų; jūsų prašymu pagrįstais atvejais šis laikotarpis gali būti pratęsiamas. Pagalba apima psichologinę pagalbą ir teisinę konsultaciją. Su jumis bendraus profesinę kvalifikaciją turintys darbuotojai, padėsiantys jums išspręsti teisinius klausimus arba suteikiantys jums psichologinę paramą. Prireikus jie jums padės rasti laikiną būstą, susisiekti su šeimos nariais arba gauti pinigų. Jie taip pat padės jums įvertinti, ar jūsų gyvybei arba sveikatai kyla pavojus, ir imsis priemonių jums apsaugoti.

Esu nepilnametis. Ar turiu specialių teisių?

Jeigu esate nepilnametis, jūs turite ne tik itin pažeidžiamo nukentėjusiojo teises, nes, būdamas nepilnametis, esate automatiškai laikomas tokiu nukentėjusiuoju, bet ir policija, prokuratūra, teismai bei paramą nukentėjusiesiems teikiantys subjektai privalo veikti jūsų interesais.

Jeigu esate apklausiamas kaip liudytojas dėl įvykių, kurie sukėlė jums diskomfortą, apklausoje dalyvauja ir jos vykdymą prižiūri psichologas arba ekspertas. Jeigu tinkama, apklausoje taip pat gali dalyvauti vienas iš jūsų tėvų ar mokytojų. Apklausa atliekama taip, kad vėliau procese jums nereikėtų kartoti liudytojo parodymų; jums gali tekti vėl juos duoti tik tuo atveju, jeigu tai yra absoliučiai būtina.

Plačiai pripažįstama, kad vaikas baudžiamajame procese turi specialių poreikių, ir institucijos, į kurias kreipsitės, atsižvelgs į jūsų amžių ir poreikius.

Mano šeimos narys mirė įvykdžius nusikaltimą. Kokios mano teisės?

Jeigu dėl nusikaltimo mirė jūsų šeimos narys ir jūs dėl jo mirties patyrėte žalą, jūs taip pat laikomas nukentėjusiuoju. Jūs turite teisę gauti informaciją, ypač apie tai, kaip pateikti pranešimą apie nusikaltimą, gauti informaciją apie baudžiamojo proceso eigą ir apie tai, kaip susisiekti su organizacijomis, galinčiomis jums padėti. Jūsų prašymu policija arba prokuratūra jums padės susisiekti su subjektu, teikiančiu paramą nukentėjusiesiems, o šis toliau stengsis patenkinti jūsų poreikius. Be to, jūs turite teisę į specialisto pagalbą, teisę būti išklaustyti ir teisę, kad su jumis būtų elgiamasi pagarbiai, dėmesingai ir empatiškai.

Mano šeimos narys buvo nusikaltimo auka. Kokios mano teisės?

Jeigu dėl smurtinio nusikaltimo asmuo mirė, pergyvenęs sutuoktinis ir likę gyvi vaikai taip pat laikomi smurtinio nusikaltimo aukomis. Jeigu tokių asmenų nėra, likęs gyvas vienas iš tėvų ir su mirusiuoju tame pačiame namų ūkyje bent metus iki jo mirties gyvenęs asmuo, kuris kartu su mirusiuoju vedė bendrą namų ūkį, arba asmuo, kurį mirusysis išlaikė, bus laikomas nukentėjusiuoju.

Jūs turite visas nukentėjusiesiems suteiktas teises, tačiau, būdamas smurtinio nusikaltimo auka, taip pat turite teisę į kompensaciją, kurios galite pareikalauti Slovakijos Respublikos teisingumo ministerijoje.

Ar galiu pasinaudoti tarpininkavimo paslaugomis? Kokios sąlygos taikomos? Ar būsiu saugus vykstant tarpininkavimo procesui?

Informaciją apie tarpininkavimo procedūras jums suteiks policija per pirmąjį susitikimą. Tarpininkavimą atlieka probacijos ir tarpininkavimo pareigūnai, remdamiesi tiek jūsų, tiek nusikaltėlio savanorišku sutikimu. Tarpininkavimo paskirtis – aktyviai dalyvaujant abiem šalims, pašalinti neigiamus padaryto nusikaltimo padarinius. Savo sutikimą galite atšaukti bet kuriuo metu. Tarpininkavimo metu gauta informacija laikoma konfidencialia; be šalių sutikimo, jos negalima naudoti jokių kitų tikslu nei ginčo sprendimas tarpininkavimo būdu.

Kur galiu rasti teisės aktą, kuriame būtų išdėstytos mano teisės?

 Nukentėjusiųjų įstatymas

 Baudžiamojo proceso kodeksas

Paskutinis naujinimas: 27/03/2023

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija neprisima jokios atsakomybės ar teisinių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

2 - Pranešimas apie nusikaltimą ir mano teisės tyrimo arba teismo nagrinėjimo metu

Kaip galiu pranešti apie nusikaltimą?

Apie nusikaltimą galima pranešti pateikiant pranešimą apie nusikaltimą policijai, prokuratūrai arba teismui. Pranešimą apie nusikaltimą galite pateikti, jeigu esate nukentėjusysis, taip pat tuo atveju, jei sužinote, kad kitas asmuo yra nukentėjusysis, patyrė žalą arba padarė nusikaltimą. Atskiros valdžios institucijos (t. y. policija, prokuratūra, teismai) tarpusavyje bendradarbiauja ir, jeigu reikia, perduoda jūsų pranešimą apie nusikaltimą tai valdžios institucijai, kuri jį toliau nagrinės. Pranešimą apie nusikaltimą galima pateikti raštu, žodžiu užfiksuoiant jį protokole arba elektroniniu būdu pasirašant jį patvirtintu elektroniniu parašu. Visų pirma pranešime turėtų būti pateikiamas įvykusio veiksmo aprašymas, jūsų kontaktiniai duomenys, nurodoma, ar jūs esate nukentėjusysis, aprašoma jūsų patirta žala ir nurodoma, ar reikalaujate žalos atlyginimo. Pranešimas apie nusikaltimą turi nebūti anoniminis, tačiau, jeigu išdėstysite atitinkamą prašymą, policija arba prokuroras jūsų asmens duomenų neatskleis.

Kaip galiu sužinoti, kas vyksta šioje byloje?

Jeigu pranešėte apie nusikaltimą arba esate nukentėjusysis, policija privalo jums pranešti apie savo sprendimą. Sprendimas įforminamas kaip nutarimas (slovak. *uznesenie*) ir įteikiamas adresu, kurį nurodėte savo pranešime apie nusikaltimą. Jūs, kaip apie nusikaltimą pranešęs asmuo, nuolat būsite informuojamas apie bylos eigą (t. y. apie kaltinimų pateikimą konkrečiam asmeniui, kaltinimų papildymą, bylos perdavimą kitam organui, bylos nutraukimą, sąlyginį nutraukimą arba baudžiamojo persekiojimo sustabdymą).

Ar turiu teisę gauti teisinę pagalbą (tyrimo arba teismo nagrinėjimo metu)? Kokiomis sąlygomis?

Teikiant pranešimą apie nusikaltimą advokato atstovavimas nebūtinas. Teisinę pagalbą gali teikti paramą nukentėjusiesiems teikiantys subjektai arba, tam tikromis sąlygomis, Teisinės pagalbos centras. Valstybės išlaidomis vėlesniais baudžiamojo proceso etapais jums gali būti skirtas advokatas.

Ar galiu prašyti kompensuoti išlaidas (patirtas dėl dalyvavimo tyrime ir (arba) teismo nagrinėjimo procese)? Kokiomis sąlygomis?

Jeigu esate šaukiamas kaip liudytojas per ikiteisminį tyrimą apie teisminį bylos nagrinėjimą, jūs turite teisę, kad jums būtų kompensuotos jau patirtos piniginės išlaidos, visų pirma, išlaidos kelionei, maistui ir dokumentais patvirtintai nakvynei. Jūs turite teisę, kad jums būtų atlygintos prarastos pajamos darbe arba kitos pajamos, kurių praradimą galima įrodyti. Reikalavimas atlyginti liudytojo išlaidas turi būti pateikiamas per tris dienas nuo apklausos, priešingu atveju jis baigia galioti. Ne vėliau kaip per penkiolika dienų nuo reikalavimo pateikimo turi būti nurodoma jo suma.

Jeigu esate civilinis ieškovas, valstybė jūsų išlaidų nepadengs. Jūsų išlaidos visų pirma apima kelionės išlaidas, kompensaciją už civilinio ieškovo įgalioto atstovo prarastą laiką, pašto išlaidas ir kitas savo lėšomis padengiamas išlaidas. Tačiau, būdamas civilinis ieškovas, jau baudžiamajame procese jūs turite teisę, kad jums būtų atlygintos išlaidos, būtinos, kad galėtumėte veiksmingai reikalauti žalos atlyginimo, įskaitant išlaidas, patiriamas dėl įgalioto atstovo dalyvavimo. Jums šias išlaidas turi atlyginti nuteistasis.

Ar galiu pateikti skundą, jei mano byla bus nutraukta jos neperdavus teismui?

Jūsų byla nebūtinai turi būti perduota teismui. Ji gali būti užbaigta taikant ne tokią oficialią, alternatyvią procedūrą, kuri nebaigiama sprendimu dėl kaltės ir bausmės. Šios procedūros – tai, pavyzdžiui, sąlyginis baudžiamojo persekiojimo nutraukimas, sąlyginis bendradarbiaujančio kaltinamojo baudžiamojo persekiojimo nutraukimas, susitarimas arba baudžiamasis įsakymas. Ar jūs turite teisę pateikti skundą, priklauso nuo jūsų procesinio statuso ir nuo to, kaip baigiamas baudžiamasis procesas. Galite pateikti skundą dėl sąlyginio baudžiamojo persekiojimo nutraukimo arba dėl sąlyginio bendradarbiaujančio kaltinamojo baudžiamojo persekiojimo nutraukimo, neatsižvelgiant į tai, ar jūs esate civilinis ieškovas, ar apie nusikaltimą pranešęs asmuo. Teismo susitarimo apskųsti negalima, nes jis sudaromas jums sutikus. Jeigu esate civilinis ieškovas, galite pateikti prieštaravimą baudžiamojo įsakymo rezoliucinei daliai dėl žalos atlyginimo. Tuo atveju baudžiamojo įsakymo rezoliucinė dalis dėl žalos atlyginimo bus panaikinta, o teismas jus paragins kreiptis dėl žalos atlyginimo civilinio proceso tvarka.

Ar galiu dalyvauti teismo nagrinėjimo procese?

Jeigu esate civilinis ieškovas, teismas jums praneš apie pagrindinį posėdį. Jeigu į teismą neatvyksite, dėl jūsų reikalavimo atlyginti žalą bus nuspręsta remiantis byloje turimais ankstesniais jūsų pareiškimais. Jeigu esate tik apie nusikaltimą pranešęs asmuo, pagrindiniame posėdyje galite dalyvauti kaip visuomenės narys.

Koks yra mano oficialus statusas teisingumo sistemoje? Pavyzdžiui, ar aš esu ar galiu pasirinkti aukos, liudytojo, civilinės šalies arba privataus kaltintojo statusą?

Jūs tampate nukentėjusiuoju, jeigu nusikaltimu jums buvo padarytas kūno sužalojimas arba buvo padaryta žala jūsų (materialiam arba nematerialiam) turtui, arba buvo pažeistos jūsų teisės ir laisvės, arba joms kilo pavojus, taip pat jeigu dėl nusikaltimo mirė jūsų šeimos narys. Nukentėjusiuoju laikomas bet kuris asmuo, pareiškęs, kad yra nukentėjęs, jeigu neįrodyta kitaip, neatsižvelgiant į tai, ar nusikaltėlis buvo identifikuotas, ar jam yra pradėtas baudžiamasis persekiojimas ir ar jis yra nuteistas. Nukentėjusiųjų teisės, apsauga ir parama jiems reglamentuojamos Nukentėjusiųjų įstatymu. Tačiau baudžiamajame procese nukentėjęs gali turėti apie nusikaltimą pranešusio asmens, nukentėjusiojo ar liudytojo statusą su visomis teisėmis, kurios Baudžiamojo proceso kodekse suteikiamos to konkretaus statuso asmeniui. Nukentėjęs baudžiamajame procese yra asmuo, kuris dėl nusikalstamos veikos patyrė kūno sužalojimą arba ekonominę, moralinę ar kitą žalą arba kurio kitos teisiskai saugomos teisės ar laisvės dėl nusikaltimo buvo pažeistos arba joms kilo grėsmė. Jūs tampate liudytoju, jeigu jūs teisėsaugos institucija arba teismas paprašė (pašaukė) duoti liudytojo parodymus apie baudžiamajam procesui svarbius faktus, kuriuos patyrėte savo pojūčiais, arba jeigu atvykstate į teisėsaugos instituciją arba teismą savo iniciatyva arba bylos šalies prašymu. Slovakijos baudžiamojoje teisėje privataus kaltintojo sąvokos nėra; baudžiamajame procese kaltinimą pateikia prokuroras.

Kokios yra mano su šiuo statusu susijusios teisės ir pareigos?

Būdamas nukentėjęs, jūs turite teisę gauti informaciją, kaip pateikti pranešimą apie nusikaltimą, gauti informaciją apie baudžiamojo proceso eigą ir apie tai, kaip susisiekti su organizacijomis, galinčiomis jums padėti. Jūsų prašymu policija arba prokuratūra jums padės susisiekti su subjektu, teikiančiu paramą nukentėjusiesiems, o šis toliau stengsis patenkinti jūsų poreikius. Jūs turite teisę gauti specialisto pagalbą, teisę būti išklausytam, teisę, kad su jumis elgtųsi pagarbiai, atidžiai ir empatiškai, taip pat turite teisę reikalauti kompensacijos, jeigu tapote smurtinio nusikaltimo auka. Būdamas civilinis ieškovas, kai kuriais atvejais turite teisę išreikšti sutikimą su baudžiamuoju persekiojimu, reikalauti žalos atlyginimo, siūlyti surinkti arba papildyti įrodymus, pateikti įrodymus, susipažinti su bylos dokumentais ir juos išnagrinėti, dalyvauti pagrindiniame posėdyje ir viešame posėdyje dėl apeliacinio skundo ar sutikimo su kalte ar bausmės priėmimo, pateikti pastabų dėl surinktų įrodymų, padaryti baigiamąjį pareiškimą, taip pat turite teisę pateikti apeliacinį skundą.

Būdamas liudytojas, privalote atvykti pagal teisėsaugos institucijos ir teismo šaukimą ir duoti parodymus apie tai, ką žinote apie nusikaltimą bei nusikaltėlį arba apie baudžiamajam procesui svarbias aplinkybes. Jeigu neatvykstate be pakankamos priežasties, į teismą galite būti atvesdintas.

Būdamas liudytojas, atsisakyti duoti parodymus galite trimis atvejais:

jeigu kaltinamasis yra jūsų tiesioginis giminaitis, brolis ar sesuo, tėvis, įvaikis, sutuoktinis ar sugyventinis;

jeigu duodamas parodymus sukeltumėte sau arba jums artimam asmeniui baudžiamojo persekiojimo riziką;

jeigu duodamas parodymus, pažeistumėte išpažinties slaptumą arba jums, kaip asmeniui, privalančiam laikytis konfidencialumo, arba kaip asmeniui, atsakingam už ganytojišką rūpestį, patikėtos informacijos konfidencialumą.

Jūs turite teisę į teisinę pagalbą ir į advokato dalyvavimą apklausoje ir teisę perskaityti protokolą bei pareikalauti, kad jis būtų papildytas arba ištaisytas. Jūs turite teisę, kad jums būtų atlygintos būtinios išlaidos (pvz., kelionės išlaidos) ir prarastos darbo pajamos, t. y. kad jums būtų sumokėtos liudytojo išmokos. Reikalavimas sumokėti liudytojo išmokas turi būti pateikiamas per tris dienas nuo apklausos.

Ar teismo nagrinėjimo metu galiu padaryti pareiškimą ar duoti parodymus? Kokiomis sąlygomis?

Būdamas civilinis ieškovas, turite teisę dalyvauti pagrindiniame posėdyje ir siūlyti teismui surinkti įrodymus. Taip pat galite pateikti pastabų dėl jau surinktų įrodymų. Kai teismas paskelbia, kad įrodymų rinkimas baigtas, daugiau prašymų pateikti nebegalima.

Posėdžio (tačiau taip pat gali būti keletas posėdžių) pabaigoje turite teisę padaryti baigiamąjį pareiškimą. Jo turinys nėra tiksliai apibrėžtas, todėl, ką sakyti, sprendžiate jūs. Galite atsinešti užrašus. Jeigu turite įgaliotąjį atstovą, baigiamąjį pareiškimą padarys jis.

Kokią informaciją gausiu teismo nagrinėjimo metu?

Jums, kaip civiliniam ieškovui, visada bus pristatytas priimtas sprendimas (nuosprendis, nutartis, baudžiamasis įsakymas). Sprendimas bus pristatytas tiesiogiai jūsų įgaliotajam atstovui, jeigu jį esate paskyręs.

Ar turėsiu galimybę susipažinti su bylos medžiaga?

Susipažinti su byla galite nuspręsti bet kuriuo baudžiamojo proceso etapu. Prašymas susipažinti su byla turėtų būti adresuojamas kompetentingai teisėsaugos institucijai. Prašymą galite pateikti raštu arba žodžiu. Tokiu atveju kompetentinga institucija iš esmės privalo suteikti civilinio ieškovo statusą nurodyma šio procesinio veiksmo vietą, datą ir laiką. Susipažįstant su bylos dokumentais, turi būti imamasi visų reikiamų veiksmų, kad nebūtų atskleista įslaptinta informacija, komercinės, bankininkystės paslaptys ir kt.

Paskutinis naujinimas: 27/03/2023

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija neprisima jokios atsakomybės ar teisinių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

3 - Mano teisės po teismo nagrinėjimo

Ar galiu apskųsti sprendimą?

Turite teisę apskųsti sprendimo dalį, susijusią su reikalavimu atlyginti žalą arba su proceso išlaidomis. Priklausomai nuo sprendimo rūšies, galima pateikti apeliacinį skundą (per 15 dienų), skundą (per 3 darbo dienas) arba prieštaravimą pareiškimą (per 8 dienas). Sprendime, kurį gausite, bus tiksliai nurodyta, kokiomis teisių gynimo priemonėmis galite pasinaudoti, kur ir iki kada galėsite jį pateikti.

Kokios mano teisės po kaltinamojo nuosprendžio priėmimo?

Nuteistas nusikalstamą veiką padaręs asmuo privalo atlyginti jums sprendime nustatytą žalą. Jei nuteistasis nesilaiko šios pareigos po to, kai sprendimas tampa galutinis, galite sprendimą vykdyti per antstolį. Tada antstolis imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad jums būtų atlyginta žala, pvz., parduodant nuteistojo turtą ar tam tikrą sumą išskaitant iš nuteistojo atlyginimo. Tačiau net ir užbaigus baudžiamąjį procesą, jūs, kaip nusikaltimo auka arba civilinis ieškovas, tebeturite teisių. Šios teisės apima tiek jūsų saugumą, tiek kompensaciją.

Jei esate smurtinio nusikaltimo auka, galite kreiptis į Teisingumo ministeriją dėl kompensacijos, kurią skirs valstybė. Kompensacija skiriama už kūno sužalojimą, o tam tikrų nusikaltimų atveju – ir už neturtinę žalą. Pagrindinė sąlyga, kuri turi būti įvykdyta prieš pateikiant prašymą, yra ta, kad baudžiamasis procesas, kuriame pateikėte ieškinį dėl kompensacijos iš nusikalstamą veiką padariusio asmens, būtų pradėtas ir jums nebūtų atlyginta žala kitais būdais. Kompensacijos galite prašyti jau baudžiamojo proceso metu, bet ne vėliau kaip per vienus metus nuo tos dienos, kai sprendimas tampa galutinis, todėl svarbu, kad šio termino nepraleistumėte.

Ar turiu teisę į paramą arba apsaugą pasibaigus teisminiam nagrinėjimui? Kiek laiko?

Turite teisę į ekspertų pagalbą net ir pasibaigus baudžiamajam procesui. Jei jums ir toliau reikia psichologinės pagalbos arba pagalbos, kad galėtumėte pasinaudoti savo, kaip aukos, teisėmis, turite teisę ją gauti.

Kokia informacija bus man suteikta, jei nusikaltimo vykdytojui bus paskelbtas nuosprendis?

Teismo sprendime, kurį gausite, bus pateikta informacija apie nusikalstamą veiką padariusiam asmeniui skirtą bausmę, įskaitant bausmės trukmę ir laisvės atėmimo vietą, kurioje bausmė bus atlikta, jei nusikalstamą veiką padaręs asmuo buvo nuteistas laisvės atėmimo bausme.

Ar man bus pranešta, jei nusikalstamą veiką padaręs asmuo bus paleistas (įskaitant paleidimo nesuėjus terminui arba lygtinio paleidimo atvejus) arba pabėgs iš kalėjimo?

Turite teisę nuspręsti, ar norite būti informuotas, jei nusikaltėlis būtų paleistas iš sulaikymo centro arba slapstyti. Informacija apie šiuos faktus visų pirma padeda apsaugoti jus, jei nusikalstamą veiką padaręs asmuo bando su jumis susisiekti (pvz., tas asmuo yra artimas asmuo arba šeimos narys). Šį sprendimą galite pakeisti bet kuriuo metu; į jį atsižvelgs policija, prokuroras ir teismas. Tačiau jei jums gresia pavojus arba kyla pavojus jūsų gyvybei ar sveikatai, policija, prokuroras, teismas jus informuos apie paleidimą ar pasislėpimą, net jei tokios informacijos neprašėte.

Ar dalyvausiu priimant sprendimus dėl paleidimo arba lygtinio paleidimo? Pavyzdžiui, ar galiu padaryti pareiškimą arba pateikti skundą?

Apeliacinį skundą galite pateikti tik dėl teismo sprendimo dalies, susijusios su žalos atlyginimu. Tik kaltinamasis ir prokuroras gali apskųsti pačią bausmę arba, tiksliau tariant, jos trukmę.

Paskutinis naujinimas: 27/03/2023

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija neprisiima jokios atsakomybės ar teisinių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

4 - Kompensacija

Kokia procedūra taikoma reikalavimui, kad nusikalstamą veiką padaręs asmuo atlygintų žalą (pvz., teismo byla, civilinis ieškinys, civilinis ieškinys baudžiamojoje byloje)?

Teisę gauti kompensaciją iš nusikalstamą veiką padariusio asmens baudžiamajame procese galima pareikšti žodžiu, įtraukiant tai į posėdžio įrašus, arba pateikiant specialų rašytinį prašymą. Civilinis ieškovas, kuris pagal teisės aktus turi teisę gauti iš nusikalstamą veiką padariusio asmens kompensaciją už nusikalstama veika jam padarytą žalą, taip pat turi teisę prašyti teismo, kad šis, priimdamas apkaltinamąjį nuosprendį, nurodytų atsakovui sumokėti kompensaciją už žalą; šį prašymą civilinis ieškovas turi pateikti vėliausiai iki tyrimo arba pagreito tyrimo pabaigos. Prašyme turi būti aiškiai nurodyti reikalavimo motyvai ir prašomos kompensacijos suma. Civilinis ieškovas teismo posėdžio metu informuojamas apie teisę į kompensaciją ir apie procedūrą, kaip šia teise pasinaudoti.

Jeigu kyla pagrįstas susirūpinimas, kad nukentėjusiojo reikalavimą atlyginti nusikaltimu padarytą žalą bus sunku arba neįmanoma patenkinti, tikėtino žalos dydžio neviršijantį reikalavimą galima užtikrinti atsakovo turto arba kitomis turinėmis teisėmis. Prokuroro arba civilinio ieškovo prašymu teismas priima nutartį dėl turto arešto; ikiteisminio tyrimo metu prokuroras gali užtikrinti reikalavimą net ir be civilinio ieškovo prašymo, jeigu tai būtina atsižvelgiant į civilinio ieškovo interesus, ypač jeigu kyla vėlavimo rizika.

Teismas nusikalstamą veiką padariusiam asmeniui nurodė man atlyginti žalą ir (arba) sumokėti kompensaciją. Kaip užtikrinti, kad nusikalstamą veiką padaręs asmuo sumokėtų?

Jeigu nusikalstamą veiką padaręs asmuo savo prievolių, kurias teismas skyrė baudžiamajame procese, neįvykdo savanoriškai, jums išduodamas vykdomasis dokumentas, kai toks teismo sprendimas tampa vykdytinu, – pagal vykdomąjį dokumentą galite užtikrinti, kad sprendimas būtų įvykdytas priverstinai. Tokiu atveju galite kreiptis teisinės pagalbos į advokatą.

Jei nusikalstamą veiką padaręs asmuo nemoka, ar gali valstybė man atlikti išankstinį mokėjimą? Kokiomis sąlygomis?

Ne.

Ar turiu teisę į kompensaciją iš valstybės?

Jei nukentėjote nuo smurtinio nusikaltimo, galite prašyti kompensacijos. Slovakijos Respublikos teisingumo ministerija priima sprendimą dėl kompensacijos ir ją sumoka remdamasi rašytiniu prašymu. Prašymą reikia rengti naudojantis ministerijos interneto svetainėje pateikiama forma. Prašymas gali būti pateiktas kai tik pradėdamas baudžiamasis persekiojimas ir ne vėliau kaip per vienus metus nuo tos dienos, kai teismo sprendimas arba baudžiamasis įsakymas tampa galutinis.

Jei baudžiamasis teismas jūsų reikalavimą atlyginti žalą, patirtą dėl fizinio sužalojimo, nukreipia į civilinį procesą arba procesą kitoje institucijoje, prašymas turi būti pateiktas ministerijai per vienus metus nuo tos dienos, kurią sprendimas dėl jūsų ieškinio civiliniame procese arba procese kitoje institucijoje tampa galutinis. Šiam laikotarpiui praėjus, teisės į kompensaciją pagal Nusikaltimo aukų įstatymą netenkama.

Nurodyti laikotarpiai nėra pradėdami skaičiuoti vykstant procesui kompetentingoje įstaigoje, visų pirma vykstant civiliniam procesui ir su vykdymu susijusiam procesui, per kurį atlyginti fizinio sužalojimo žalą prašote tiesiai jums tą žalą padariusį asmenį.

Ministerija sprendimą dėl jūsų prašymo turi priimti per keturis mėnesius nuo išsamaus prašymo gavimo dienos. Laikotarpis bus pratęstas tiek, kiek laiko praeis nuo prašymo bendradarbiauti arba pateikti sprendimui priimti būtinus dokumentus pateikimo iki tada, kai kompetentingos teisėsaugos institucijos, teismai, kitos nacionalinės valdžios institucijos, aukštesnio lygmens teritoriniai vienetai, savivaldybės ir kiti asmenys juos pateiks.

Ar turiu teisę į kompensaciją, jei nusikalstamą veiką padaręs asmuo nepripažintas kaltu?

Jeigu atsakovas išteisinamas, teismas jūsų ieškinį nukreips į civilinį procesą arba procesą kitoje institucijoje.

Jei nukentėjote nuo smurtinio nusikaltimo ir atsakovas buvo išteisintas, nes neatsako pagal baudžiamuosius įstatymus dėl nepakaltinamumo arba dėl to, kad nėra sulaukęs amžiaus, nuo kurio atsakoma pagal baudžiamuosius įstatymus, ir jums nebuvo atlyginta žala už fizinį sužalojimą, turite teisę į kompensaciją pagal Nusikaltimo aukų įstatymą.

Ar turiu teisę į skubią išmoką, kol laukiu sprendimo dėl savo ieškinio dėl kompensavimo?

Ne.

Paskutinis naujinimas: 27/03/2023

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija nepriima jokios atsakomybės ar teisinių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

5 - Mano teisės į paramą ir pagalbą

Esu nusikaltimo auka. Į ką turiu kreiptis dėl paramos ir pagalbos?

Pagalbą nukentėjusiesiems teikiančių subjektų kontaktiniai duomenys pateikiami adresu <https://www.justice.gov.sk/Stranky/Registre/Zoznamy-vedene-MS-SR/Register-pomoc-obetiam-zoznam.aspx>.

Pagalbos nukentėjusiesiems telefono linija

Nacionalinė pagalbos smurtą patiriančioms moterims linija (visą parą kasdien)	0800 212 212
Pagalbos vaikams linija (visą parą kasdien)	116 111
Karštoji pranešimų apie dingusius vaikus linija (visą parą kasdien)	116 000
Psichologinės pagalbos vaikams linija (14:00–20:00)	055/234 72 72
Pagalbos smurtą patyrusiems asmenims linija	0800 300 700
Pagalbos prekybos žmonėmis aukoms linija	0800 800 818
Psichologinės pagalbos linija „Nežábudka“	0800 800 566

KITI KONTAKTAI

Integruotoji gelbėjimo sistema	112
Policija	158
Darbo, socialinių ir šeimos reikalų biuro (UPSVAR) pagalbos linija pranešimams apie vaikų nepriežiūrą	0800 191 222
Prokuratūros pagalbos linija pranešimams apie smurtą šeimoje	0800 300 700
Slovakijos Respublikos teisingumo ministerija (reikalavimai atlyginti žalą)	02/888 91 544

 Nukentėjusiųjų informavimo biurai (regionų sostinėse įsteigti biurai, teikiantys pagrindinę informaciją ir padedantys užmegzti ryšius su pagalba nukentėjusiesiems teikiančiais subjektais)

Ar parama aukoms teikiama nemokamai?

Taip.

Kokio pobūdžio paramą galiu gauti iš valstybinių tarnybų ar institucijų?

Pagalbą nukentėjusiesiems teikiantys subjektai, smurto šeimoje aukų intervencinis centras arba, su tam tikromis sąlygomis, Teisinės pagalbos centras gali suteikti teisinę pagalbą. Valstybė bendradarbiauja su pagalbą nukentėjusiesiems teikiančiais subjektais, ir policija, kai tik į ją kreipsitės, pateiks jums tų subjektų kontaktinius duomenis ir informacijos apie tai, kokią pagalbą jie teikia. Jūsų prašymu policija padės su jais susisiekti.

Kokio pobūdžio paramą galiu gauti iš nevyriausybinių organizacijų?

Kiekvienas nukentėjęs asmuo turi teisę į specialisto pagalbą. Ją dažniausiai teikia pagal Nusikaltimų aukų įstatymą akredituoti subjektai, taip pat kiti pagalbą nukentėjusiesiems teikiantys subjektai (vadinamieji registruoti subjektai, tačiau jie nebūtinai teikia toliau nurodyto masto pagalbą).

Akredituoti subjektai visų pirma atitinka profesinės kompetencijos reikalavimus, t. y. jie įdarbina specialistus, turinčius reikiamos srities universitetinį išsilavinimą ir profesinės patirties. Įvairūs subjektai paprastai specializuojasi teikti ekspertų pagalbą konkrečiai nukentėjusiųjų grupei, siekia suteikti dėmesį į nukentėjusių asmenų poreikius ir teikti jiems kokybiškesnę pagalbą. Pagalbą nukentėjusiesiems teikiančių subjektų registre pateikiama informacija apie šią specializaciją, taip pat nurodomi kiekvieno subjekto kontaktiniai duomenys geografinė aprėptis.

Akredituoti subjektai gali jums suteikti bendro pobūdžio ekspertų pagalbą arba specializuotą ekspertų pagalbą, skirtą itin pažeidžiamiems nukentėjusiesiems.

Bendro pobūdžio ekspertų pagalba nukentėjusiesiems:

informacijos pateikimas ir tinkamas paaiškinimas (visų pirma informacijos apie baudžiamąjį procesą, procedūras ir teises, ekspertų pagalbą);

teisinė pagalba naudojantis nukentėjusiojo teisėmis;

teisinė pagalba naudojantis nukentėjusiojo, kuris baudžiamojoje byloje yra civilinis ieškovas arba liudytojas, teisėmis;

psichologinė parama;

konsultacijos dėl pakartotinės viktimizacijos rizikos ir prevencijos.

Bendro pobūdžio ekspertų pagalbą teikiantis akredituotas subjektas pirmąją konsultaciją visada turi teikti nemokamai. Jei yra gavęs dotaciją, ekspertų pagalbą jis teikia nemokamai 90 dienų ir net ilgiau, jei reikia ir jei nukentėjusysis to prašo.

Specializuota ekspertų pagalba itin pažeidžiamiems nukentėjusiesiems:

bendro pobūdžio ekspertų pagalbos teikimas;

intervencija psichologinės krizės atveju;

grėsmės gyvybei arba sveikatai įvertinimas;

pasirūpinimas, kad būtų teikiamos socialinės paslaugos laikiname būste, ir specializuotos socialinės konsultacijos tais atvejais, kai kyla grėsmė itin pažeidžiamo nukentėjusiojo gyvybei arba sveikatai.

Itin pažeidžiami nukentėjusieji visada turi teisę gauti specializuotą ekspertų pagalbą nemokamai. Pagalba teikiama 90 dienų ir net ilgiau, jei reikia ir jei nukentėjusysis to prašo (taip pat neoficialiai, pvz., susitardamas dėl kito susitikimo).

Subjektai akredituojami, jei teikia vienos iš pirmiau nurodytų rūšių pagalbą. Teikiama pagalba priklauso ir nuo nukentėjusiųjų grupės. Jei nesate tikras, kokio pobūdžio ekspertų pagalbą teikia akredituotas subjektas ir kokiems nukentėjusiesiems jis padeda, kreipkitės į jį ir paklauskite. Jis galės jums patarti ir pririnkus nukreips į kitą subjektą.

Paskutinis naujinimas: 27/03/2023

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija nepriima jokios atsakomybės ar teisinių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.